
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

ŐT HALLGASSÁTOK!

Márk 9,2-9

2017. MÁRCIUS 19.



IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: Zsidókhöz írt levél 12,12-24.

Imádkozunk: Egyenesítsd ki lábunkat, Mennyei Atyánk, és szilárdítsd meg lépteinket, hogy el ne hajoljunk Tőled, hanem az igazság útján járva békességben és szentségben jöhessünk most is Hozzád minden szükségünkben, betegségeinkkel, nyomorúságainkkal, eltévesztett életünkkel, szívünknek és lelkünknek sok-sok kétségével, nyomorúságával. Hadd jöjjünk Hozzád, a mi Urunk Jézus Krisztusunk által. Az Ő megbékéltető kegyelme, békességet szerző irgalma buzdít bennünket arra, hogy ezen az istentiszteletünkön is így keressünk Téged. Mindenekelőtt hálát adva megtartó szeretetedért, kegyelmedért, a Krisztusban megszerzett üdvösségért, a csodálatos ígéretekért és a megtartásért. Magasztalunk és dicsőítünk. És arra kérünk, hogy Szentlelked erejében, Igéd világosságában áldj meg mindannyiunkat, akik Téged keresünk, akik Nálad látjuk az életünk, az egész világ minden nyomorúságának egyetlen valóságos és igaz megoldását. Hozzád jövünk és kérünk, buzdíts is, hadd legyünk bátrak, hadd legyünk nyitott szívűek, hadd legyünk alázatosak és mindent Tőled remélők. Mert tudjuk, a Te neved az: meghallgató, és Krisztusért valóban meghallgatod minden kérésünket. Küldd el hát Szentlelkedet, szenteld meg szívünket, istentiszteletünket, áldj meg bennünket szent akaratod szerint. Ámen

Textus: Hat nap múlva magához vette Jézus Pétert és Jakabot és Jánost, és felvitte őket csupán magukban egy magas hegyre. És elváltzott előttük; és a ruhája fényes lett, igen fehér, mint a hó, amihez hasonlót a ruhafestő e földön nem fehéríthet. És megjelent nekik Mózes Illéssel együtt, és beszélgettek Jézussal. Péter pedig megszólalva, ezt monda Jézusnak: Mester, jó nekünk itt lenni: csináljunk azért három hajlékot, neked egyet, Mózesnek is egyet, Illésnek is egyet. De nem tudta mit beszél, mivelhogy megrémültek. És felhő támadt, mely befogta

őket, és a felhőből szózat jött ki, mondván: Ez az én szerelmes Fiam; őt hallgassátok. És mikor hirtelen körültekintettek, senkit sem láttak többé maguk körül, egyedül Jézust. Mikor pedig a hegyről alászálltak, megparancsolta nekik, hogy senkinek se beszéljék el, amit láttak, csak amikor az embernek Fia a halálból feltámad. (Márk 9: 2-9.)

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Pár napja olvashattuk mindannyian a hírt, hogy egy félig szír, félig francia származású jezsuita szerzetes, Henri Boulad atya magyar állampolgárságért folyamodott, és a napokban le is tette az állampolgársági esküt. Igen megtisztelő nekünk, magyaroknak, ha egy nem-magyar magyar állampolgár szeretne lenni. Ennek az eseménynek kapcsán aztán a jezsuita atya Magyarországra érkezett és több helyen előadásokat tartott igen érdekes témával, amely a mai igehirdetéshez is esik. Mondandójának a lényege az, hogy keleten szolgálva egy nagy felismerésre jutott. Abból a töprengéséből indult ki, hogy mi vitte oda a nyugati keresztyénséget, hogy egyre szomorúbb, egyre savanyúbb, egyre keserűbb, egyre nehezkesebb, egyre törvénykezőbb? Az a gondolata támadt, hogy talán azért, mert a nyugati keresztyénséget a váltságtnak az a gondolata hatja át igen erősen, hogy Krisztus azért lett emberré, hogy a kereszten elvégezze az engesztelésnek a nagy munkáját. Ezt nekünk, reformátusoknak nem kell sokat magyarázni, hiszen a Heidelbergi Káté is ezzel kezdődik, a káté első 11 kérdése ezt a gondolatot ismerteti meg velünk: azért kellett Jézus Krisztusnak eljönnie, kereszthalált halnia, hogy Istennek az emberi bűn elleni haragját testében, lelkében elhordozza, hogy ekképpen megváltson a büntetés alól, és ily módon adja tudtunkra, hogy Isten megbékélt velünk, s ezért mi is békéljünk meg Istennel. De a végcél tekintve, mondja Boulad atya, van egy másik megközelítése is az üdvözítés történetének, és ezt ő a régi keleti egyházatyáknál, leginkább talán Athanáziusnál, meg Alexandriai Kelemennél fedezett fel, akik azt mondják, hogy Isten azért lett emberré, hogy Isten lakozást vehessen az emberben, hogy az ember átistenüljön, leegyszerűsítve: Isten azért lett emberré, hogy az ember Istenné lehessen. A régiek erre egy görög szót használtak, theószisz, ezt ma szabatosan így fordítják: átistenülés. Tehát az Ige azért lett testté, hogy az isteni lét-valóság, az isteni szeretet és kegyelem átáradjon az emberbe, az emberi természetbe, áthassa azt, és isteni magasságokba emelje. Boulad atya szerint a keleti keresztyénség mindig meg tudta mutatni az üdvözítésnek ezt a napsugaras, a fénylő, ragyogó, egyúttal titokzatos és misztikus oldalát, bezzeg mi, nyugatiak (mi magyarok is nyugatiak vagyunk!) mindig csak a bűnért való elégtétel, a bűnből való kiváltás körül forgunk. Talán ez az oka, mondja Boulad atya, hogy a nyugati civilizációban kialakult a filozófiai és egzisztenciális nihilizmus is.

De ne mélyedjünk el túlságosan ebbe a teológiai disputákat, nem is dolgom, hogy ilyeneket rángassak fel a szószékre, csupán szeretném jelezni, hogy a Márk evangéliuma 9. részében, a mi Urunk színeváltozása törté-

netében, ott, a Megdicsőülés hegyén együtt látjuk ezt a kettőt. Mert amit meg kell különböztetni, azt még nem kell szétválasztani, és ha valamit együtt látunk, még nem kell feltétlenül elegyíteni is. Megváltásunk szükségessége és az isteni dicsőség fölfénylése összetartozik. Isten beavatkozó kegyelme nélkül nem menekülhetnénk meg, és éppen ennek mélységében tárul fel az isteni szépsége. Olvassuk most így ezt a történetet.

Még egy bevezető megjegyzést kell tennem. Ahogy olvassuk Márk evangéliumát, óhatatlanul szeretnénk valamilyen diagramba foglalni Jézus életét. Ám ha Jézus földi életét meg akarjuk rajzolni, pontosan ugyanabba a zavarba esünk, mint maguk az evangélisták (vagyis előbb a tanítványok). De segít, például a Filippi levél gyönyörű Krisztus-himnusza, amely Krisztus aláereszkedésről majd felemeltetéséről szól. Az Apostoli hitvallásban is így mondjuk: alászállt poklokra, aztán a feltámadásával elkezdődik felemelkedése: ült az Atyaisten jobbjára, az örökkévaló dicsőségében. De most, a megdicsőülés történetét olvasva, nem segítenek bennünket igazán ezek a képletek. Éppen Márk evangélistánál látjuk a leginkább, hogy a sülyedésben is, és az emelkedésben is megszakítások, megakadások következnek be. Hadd mondjak néhány példát. Tegnap olvastuk Márknál, hogy a sok csodatétel, adományozás, feloldozás, betegek meggyógyítása, sőt, a kenyérszaporítás nagy csodája után Jézus megkérdezi a tanítványait, hogy kinek tartják őt az emberek. Idézik is mindjárt tanítványai a közvélekedést: némelyek szerint Jézus valójában a feltámadott Keresztelő János, mások szerint egy a próféták közül, megint mások azt tartják, hogy ő Illés próféta (róla még lesz szó). És akkor Jézus megkérdezi a tanítványokat, hogy: és ti kinek mondotok engem? És, igen, jön a csúcspont: azt mondja Péter: te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia! Ennél magasabb nincs, igen! Igen Jézus a messiás, Őreá vártak évezredek óta! Ám ekkor Jézus magához szólítja a tanítványokat és kezdi nekik mondani, hogy fölmege Jeruzsálembe, ahol sokat kell szenvednie, meg fogják feszíteni, meghal, aztán harmadnap feltámad. Péter megragadja Jézust és azt mondja neki: mentsen ettől meg az Isten, ez nem történhetik meg veled! Lám, az imént még a döntő kérdésnél voltunk, mert az a döntő kérdés hogy, kicsoda Jézus? És Péter kimondja: te vagy a Krisztus. A többi kérdés nem számít. Ha nem Jézus a Krisztus, ha nem Ő a megváltó, akkor ki? S aztán a következő pillanatban Jézus a kereszthaláláról kezd beszélni. Lám, amikor úgy érezzük, hogy minden fölfelé tart, kezdődik a theószisz, az átistenülés, az isteni dicsőség, szentség, magasztosság átfénylése, éppen akkor kezdi Jézus a keresztről való beszédet. És ez így van együtt a mai történetben is.

Jézus magához veszi Pétert, Andrást, Jánost, felmege velük egy hegyre, ott elváltozik előttük. Ruhája fényesebb lesz, mint amit egy ruhafestő meg tud festeni, arca dicsőségtől ragyog, és a három tanítvány azt látja, hogy ott van Mózes és Illés, és beszélgetnek. Máté evangélista közli, hogy a Jeruzsálemben bekövetkező eseményekről beszélgetnek. Mindenféle magyarázat született már arra a kérdésre, hogy mit keresett ott Mózes és Illés. Talán

csak egy látomás lett volna, ahogy ez sokszor megtörténik, hogy ott nem levő alakot ott lévőnek lát az ember? Mások szerint Isten, aki a semmiből előszólítja a meglévőket és a meglévőket semmivé tudja tenni, most itt kvázi megelőlegezett feltámadással oda teszi Mózeset és Illést. Lehetséges. Én inkább a titokzatos értelmére hívom fel a figyelmet. Itt két nagy őszövetségi próféta áll Jézus mellett. Mózesről tudjuk, hogy nem mehetett be a szent földre. Illés pedig nem látott halált, elragadtatott. És ez a két próféta a legnagyobb közbenjárók közé tartozott. Amikor Jakab apostol imádkozni tanít minket és azt mondja, hogy kértek, de nem kaptok, és azért nem kaptok, mert rosszul kértek, akkor többek közül Illéssel példálózdik, akinek könyörgésére Isten bezárta a felhőket és három és fél évig nem volt eső, majd újbóli könyörgésére, közbenjárására megnyitotta a felhőket és lett eső.

De most beszéljünk inkább Mózesről. Őt is megemlíti, a Zsidókhoz írt levélnek az a szakasza, amit a lekcióban olvastam. Ám Mózes V. Könyvében (9-11. Fejezet) maga Mózes is jelzi ezt a szolgálatát. Itt a szolgálatát összefoglalva, rátestálja népére az élete tapasztalatait. És itt arról beszél, hogy amikor lehozta a hegyről az Isten ujjával írt parancsolatokat, azt kellett látnia, hogy a nép igen hamar elhajolt szabadító Istenétől, aranyborjút öntött magának és azt kezdte el imádni. Ekkor Isten – mondja Mózes – haragra lobbant és kijelentette, hogy elveszíti ezt a hálátlan népet! Ám Mózes közbenjár, könyörög, imádkozik, – és ezt mondja magáról –, és igen *rettegtem*. Egykor Alexandriában a kegyes zsidók lefordították héberből görögre az egész őszövetséget, ezt Septuagintának nevezzük, nos, ott ugyanezt a szót találjuk, amit itt Márk mond: Péter megszólalván, ezt mondotta Jézusnak: Mester, jó nekünk itt lenni, csináljunk azért három hajlékot: Neked egyet, Mózesnek egyet, Illésnek is egyet, de nem tudta, mit beszél, mert igen *megrémültek*. A félelmet sokféleképpen tudjuk kifejezni, a Biblia számos szóval adja vissza –de ez itt egy speciális szó, csak kétszer fordul elő az Újszövetségben, itt, a Márk evangéliumában, és a Zsidókhoz írt levélben, amit fölolvastam. Ez egy minősített szó. Azt fejezi ki, amikor az ember az isteni jelenlétébe kerül, ahol nem morális rémület tölti el, hanem valami más. Morális rémület is van, például, amikor az ember fél a lelepleződéstől, reszket, mert büntetés vár rá, fél, mert meg fogják szégyeníteni, fél, mert olyan feladatot vállalt, amit nem tud elvégezni. Ez afféle félelmeinknek morális gyökere van, vagy a velünk született erkölcsi érzék váltja ki, vagy valami más. Például iskolaév végén megtörténik, hogy nem megy haza a gyermek. Megszökik, mert megbukott és fél hazamenni.

De most nem ilyenféle a félelemről van szó, hanem arról, amikor az ember a végzetlen valóság erőterében átéli a maga végességét. Mi hasonlítható ehhez? Például, van egy nagyon különös klausztrofóbia, amikor az ember elkeveredik egy nagy erdő kellős közepén. Nincs bezárva, mégis be van zárva, mert nem tudja, merre kell mennie, csak rettentő félelemmel

bolyong a roppant fák között – és elveszítettnek tudja magát. Nem megszőkött, hanem utat tévesztett, s nem tudja, hova s merre. Akiknek tériszonya van (ahogy mondják), és fölviszik egy magas kilátóra, az nemhogy a korlátig nem mer kimenni, hanem a szemét sem nyitja ki. De valóban, tériszony ez? Nem inkább félelem-érzet a véghetetlen előtt? A kicsiségét éli át ilyenkor az ember, a porszem létét, mint Ábrahám, akinek megjelenik az Úr, elhívja őt, ígéretet ad neki, megáldja, és barátjának nevezi Ábrahámot, ő pedig azt mondja: por és hamu vagyok! Vagy amikor megtörténik a csodálatos halfogás, és partra húzzák a halászok, Péter pedig azt mondja Jézusnak: eredj el tőlem, Uram, mert én bűnös ember vagyok! Péter itt nem erkölcsi ónitéletet mond – ez a vitám Henri Boulad atyával –, hanem átéli, hogy a véges, töredékes, magának élő ember nem fér össze a szentséggel, a véghetetlennel, az örökkévalóval.

És mégis. Azt mondja Márk evangélista, hogy Péter felajánlja Jézusnak, hogy építsünk hajlékokat neki, Mózesnek és Illésnek is, mert ahol vannak, az jó hely, nem kell tovább keresni, most kell lerögzíteni a dolgokat! Megjegyzi Márk evangélista: ezt azért mondta Péter, mert nem tudta, hogy mit beszél, mert megfélemlettek. Egészen szabatosan így kellene fordítani ezt a sajátos kifejezést: megfélemlés született bennük. Megfélemlés ragadta el őket, vagy - nem annyira magyarosan – telve voltak félelemmel. Nem is tudom, csak dadogni tudok, ha próbálok pontosan visszaadni.

Mit látunk? Jézus Krisztus, aki indul Jeruzsálem felé, és úgy, ahogy korábban jelentette a tanítványainak, meghalni megy, most megszakítja ez a történetet. Ezen a hegyen csodálatos kijelentés támad, Mózes és Illés megerősítik Őt ebben az útjában. A biblia-magyarázók és a teológusok fontos kérdéseket vetnek itt föl – ez a tisztük – és ezek nem is spekulatív kérdések. Az egyik kérdés az, hogy Jézus miért csak három tanítványát vitte magával? Némelyek szerint azért, mert Péter, Jakab, János alkották a belső kört, ők voltak, akiket Jézus a Gecsemáné- kertben is elválasztott a többi tanítványtól, velük ment külön imádkozni, és nekik mondta: maradjatok itt velem és imádkozzatok velem. Itt, ahogy a történet végére érünk, azt halljuk, hogy Jézus megtiltotta nekik, hogy bárkinek is beszéljenek erről, csak majd a feltámadás után. Márk megjegyzi, hogy ez így történt, de egymás között csak kérdeztették ők, hogy mit jelent az, hogy a halottak közül föltámadni? De máris jön a következő kérdés: a többi kilenc miért nem lehetett ott? Miért engedi Jézus, hogy ez a három előízt kapjon a feltámadás dicsőségéből, a többiek viszont nem részesednek ebben? Essenek csak kétségbe, törjenek össze a kereszttel? De nem jó ez a firtatás, mert Péter, Jakab és János is összetörték a kereszttel, számukra sem volt gyógyszer, amit itt láthattak. Vagy egészen másról lenne szó? Azt hiszem, mind a kettőről, hiszen Jézus maga mondja a tanítványainak, hogy erről nem beszélhettek, majd csak a feltámadása után, tehát maga Jézus köti össze a kettőt.

De a történet másik, mély értelme az evangélistának abban a megjegyzésében van, amit így mond: ekkor felhő támadt, befogta őket, a felhőből szózat jött ki, ez az én szerelmes fiam, őt hallgassátok. Ez itt talán egy második megkereszteltetése Jézusnak. Amikor elment Keresztelő Jánoshoz (aki a legnagyobb volt minden próféták közül), és megkeresztelkedett, megnyílt az ég és a Szentlélek galamb formájában alászállott és szózat támadt: ez az én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm. Őt hallgassátok. Ez tehát most egy második megerősítés. Aztán így folytatódik a történet: amikor a tanítványok nagy hirtelen körütekintgettek, senkit sem láttak többé maguk körül, csak Jézust. A mi Urunk Jézus Krisztusunk színeváltozása, a mennyei dicsőség átfénylése személyén, a nagy közbenjárók, Illés és Mózes megjelenése, aztán a nagy közbenjárók félelmének átvételése a tanítványokra, és a mennyei szózat: ez az én szerelmes fiam, Őt hallgassátok (vagyis Őt kövessétek, Neki engedelmeskedjétek, az Ő szavát fogadjátok meg, az Ő igazságára helyeztétek rá az életeteket, vagyis fogadjátok el a kezéből Istennek meghívását a szent és tiszta életre!) – ez van ennek a történetnek a középpontjában.

Őt hallgassátok. Hadd fordítsam meg, – hiszen közbenjárókról beszélünk. Nekünk, reformátusoknak a közbenjárással kicsit sok bajunk van. Ennek nyilván van egyháztörténeti, kegyességtörténeti oka is. Mi reformátusok erőt megkérdőjelezzük, hogy holmi földi közbenjáróhoz kellene folyamodjunk, netán valami dicsó szenthez, aki már a szentek kórusában, az üdvözültek közösségében van. Akit aztán emlékeztetni kellene, hogy mi még itt vagyunk, szóljon érettünk jó szót (elnézést kérek, karakírozom a dolgot!). És Szűz Mária, akihez hithű katolikus testvéreink folyton esedeznek, hogy járjon érettünk közbe?! Mi azt mondjuk, hogy nekünk erre nincs szükségünk, Arany Jánost idézzük: „Jézusa kezében kész a kegyelem, egyenesen oda fog folyamodni...” Nem kell közvetítő, nem kell közbenjáró. De sajnos, ebből az szokott kijönni, hogy ezzel elintéztnek vesszük a dolgot és megfélemlünk arról, amire maga a mi Urunk Jézus Krisztusunk és az apostolok köteleznek bennünket, hogy járjunk közbe másokért. Imádságban. Beteg-e valaki közöttetek? – kérdezi Jakab. Imádkoztatok érte. Kenjétek meg olajjal, tartsatok könyörgést érte. Bajotok van a királyokkal, a hatalmasokkal, a nagy urakkal? Azt mondja Pál apostol Timótheushoz írt levelében: tartassanak könyörgések, esedezések, közbenjárások, imádságok minden hatalomban levőkért, hogy nektek békességes időtök legyen. Még a fránya politikusokért is közbe kell járni. Megfélemlünk erről, mert úgy gondoljuk, hogy a mi Urunk Jézus Krisztusunk, aki ott ül az Atya jobbán teljes dicsőségében, úgyszólván jár érettünk. De azt már elfelejtjük, hogy a mi könyörgésünket is Ő teszi jó illatúvá. Ezért most erre figyelmeztetve és emlékeztetve, hadd fordítsam meg.

Azt mondja a mennyei szózatban az Atya: ez az én szerelmes fiam, Őt hallgassátok. És ez fordítva is így van, ez az én szerelmes fiam, Őt meghallgatom. Ez az én szerelmes fiam, Őt meghallgatom. Jézus Krisztus az egyetlen közbenjáró Isten és ember között. Ő a tökéletes főpap, a főpap tiszte pedig az volt, hogy egyszer egy évben bemenjen a szentélybe és elvégezze a nagyáldozatot, a nagy könyörgést önmaga és a nép bűnéért. És megáldozzon. Jézus Krisztus az egyszerű és tökéletes és megismételhetetlen áldozat, Ő az áldozó és Ő az áldozat..., hogy meghallgattassék. És ugyanitt mondja a Zsidókhoz írt levél, meg is hallgattatott. Mint ahogy Mózes mondja: hogy megfélemltettem és reszketés volt bennem és imádkoztam az én népemért, és meghallgatott Isten. Akkor tudhatjuk boldog és bizakodó szívvel Jézus elé vinni a kéréseinket, az Ő nevében elmondani imádságunkat, ha hallgatunk rá, ha engedelmeskedünk Neki, ha az Ő útján járunk, ha elfogadjuk az Ő meghívását a mennyei életre. Ha tudjuk, hogy az a szenvedő arc dicsőséggel is ragyogott, ha tudjuk, hogy az a mi Urunk Jézus Krisztusunk, akiről ezt mondja Ézsaiás próféta, hogy ábrázata utálatos volt előttünk, ugyanaz az Jézus, akinek ábrázata elváltozott és fényességgel tündökölt és féhérebb volt, mint a hó, és Isten dicsősége ragyogott föl benne. Ő a szerelmes fiú, Őt hallgassátok, mert Őt meghallgatja az Atya. Ámen

Imádkozunk! Köszönjük, Mennyei Atyánk, hogy miközben állandóságot, biztonságot, békességet, erőt és szilárdságot keresünk életünkben, Te mindegyre Krisztusra mutatsz: ez az én szerelmes Fiam, Őt hallgassátok. Köszönjük a boldog megtapasztalást, hogy amikor Krisztus szavára figyelünk, Őt hallgatjuk, abban valóban mindent megtalálunk. Megtaláljuk benne szereteted mélységes, örökkévaló, kiapadhatatlan forrását, az üdvözítés titkát, az eljövendő reménységét, megtaláljuk országodnak szentségét és fenségét, amelyre meghívtál bennünket is, hogy áthass bennünket erőiddel, isteni valósággal. Kérünk, Szent Lelkeddel késztes bennünket még igazabb tanítványságra, még több hűségre, add, hogy még inkább megnyissuk szívünket és még inkább készek legyünk engedni és engedelmeskedni, Krisztusunkat követni, mindig és mindenben Őt meghallgatni. Eléd hozzuk betegeinket, a szenvedőket, az elesetteket, a gyógyulásra várókat, és kérünk, áraszd ki rájuk gyógyító és szabadító irgalmadat. Eléd hozzuk a szomorkodókat, a gyászolókat, akiknek élete lefelé tart és a halál árnyéka völgyében járnak. A feltámadott Krisztus hatalmával és dicsőségével vigasztald és bátorítsd őket. Eléd hozzuk azokat, akik konfliktusok között őrlődnek, szülőt és gyermeket, hitvest és hitvest, testvért és testvért, barátot és barátot, munkatársat és munkatársat, szomszédot és szomszédot, embert és embert. Annyi haraggal, gyűlölettel, iszonyattal tesszük tönkre szép világodat és csúfoljuk meg azt, hogy képedre és hasonlóságodra teremtettünk! Támassz közöttünk is békességet, Mennyei Atyánk úgy, ahogyan Krisztus által megbékéltél velünk és hívsz arra, hogy mi magunk is megbékéljünk veled.

Könyörgünk e világ népeiért, különösen azokért az országokért, ahol háború van. Csillapítsd a fegyverek zaját, adj bölcsességet, megfontolást a hatalmasoknak. Könyörgünk az ártatlanul szenvedőkért, családokért, nőkért, gyermekekért, adj békességet Urunk a mi időnkben a földön. Eléd hozzuk a nincsteleneket, a nélkülözőket, a jogaiktól megfosztottakat, az elüldözötteket, a hazát keresőket, eléd hozzuk Mennyei Atyánk csodálatos emberteremtényedet, és kérünk a mi Urunk Jézus Krisztusunkért, hogy Lelked által újítsd meg bennünk a Te képmásodat, ragyogtasd fel rajtunk Jézus Krisztust, üdvözítőnket, megváltónkat, Urunkat és királyunkat. Őérette kérünk, hallgass meg bennünket. Ámen